

YAKAKENT'İN TURİZM POTANSİYELİ

Yakakent Tourism Potential

İhsan BULUT* & Mücahit YILDIRIM**

Öz: Turizm sektörü, dünyada ve ülkemizde hızla gelişme gösteren bir sektördür. Sektöre katılan insan sayısı gün geçtikçe artmaktadır. İnsanlar artık yoğun çalışma hayatı içerisinde kendilerine vakit ayırma ihtiyacı hissetmekte ve çeşitli turizm faaliyetlerine katılmaktadırlar. Sene içerisinde belirli haftalar senelik izinler şeklinde ayırdıkları gibi, çalışma devrelerinde de hafta sonları gibi gününbirlik rekreasyonel faaliyetlerde bulunabilmektedirler. İnsanların günümüzde bu denli turizm faaliyetleri içerisinde olması, dolayısıyla turizm sektörünün de rağbet görmesine ve genişlemesine sebep olmaktadır. Türkiye'nin alternatif turizm merkezi olmaya aday yörelerinden biri de Samsun'un Yakakent ilçesidir. Ancak şimdiye kadar ilçenin turizm olanakları yeterince araştırılmamış ve potansiyeli yeterince değerlendirilememiştir. Bu çalışmada Yakakent ilçesinin doğal ve kültürel turizm potansiyeli coğrafi bir bakış açısıyla incelenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Turizm, Samsun, Yakakent, Doğal Çekicilikler, Beşeri Çekicilikler.

Abstract: The tourism sector is a rapidly developing sector in the world and in our country. The number of people participating in the sector is increasing day by day. People now feel the need to spend time in their busy working lives and participate in various tourism activities. They may have recreational activities on weekdays, such as on weekdays, as well as on weekly annual leave during the year. The fact that people are in such tourism activities nowadays causes the tourism sector to become popular and to expand. one of Turkey's candidate to become an alternative tourism center of the region is also Yakakent district of Samsun. However, until now the tourism possibilities of the county have not been sufficiently explored and their potential has not been sufficiently evaluated. This study examines the geographical point of view of the natural and cultural tourism potential of Yakakent.

Keywords: Tourism, Samsun, Yakakent, Natural Charms, Human Charms.

* (Prof. Dr.); Akdeniz Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Coğrafya Bölümü, Antalya-Türkiye.

Orcid ID: <https://orcid.org/0000-0002-4873-3479>

** (Dr.); MEB Güzelyurt Ortaokulu, Samsun-Türkiye. E-mail: mucayidirim@gmail.com;

Orcid ID: <https://orcid.org/0000-0002-5781-449X>

1. Giriş

Turizm sektörü, dünyada ve ülkemizde hızla gelişme gösteren bir sektördür. Sektöre katılan insan sayısı gün geçtikçe artmaktadır. İnsanlar artık yoğun çalışma hayatı içerisinde kendilerine vakit ayırma ihtiyacı hissetmekte ve çeşitli turizm faaliyetlerine katılmaktadırlar. Sene içerisinde belirli haftalar senelik izinler şeklinde ayırdıkları gibi, çalışma devrelerinde de hafta sonları gibi günü birlik rekreasyonel faaliyetlerde bulunabilmektedirler. İnsanların günümüzde bu denli turizm faaliyetleri içerisinde olması, dolayısıyla turizm sektörünün de rağbet görmesine ve genişlemesine sebep olmaktadır.

Günümüzde ağırlıklı olarak deniz, kum ve güneş üçlüsüne dayalı kitle turizmi yanında ekoturizm ve yumuşak turizm gibi isimlerle nitelendirilen alternatif turizm arayışları hızlanmıştır (Akpınar, 2004: s. 208-209). Kitle turizmi daha çok kârlılığı ve konforu esas alması, bireysel farklılıklara yanıt verememesi, doğal ve beşerî çevreye olan olumsuz etkileri, bölgeler arası ekonomik dengesizliklere yol açması ve yerel kültürleri yadsıması gibi nedenlerle eleştirilere konu olmaktadır (Özbey, 2002: s. 133). Buna karşın çevrenin ve yerel kültürün korunduğu, kaynakların yerli halkın ve turistlerin ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde kullanıldığı ve gelecek nesillere devredildiği bir kalkınma şekli olarak tanımlanan sürdürülebilir turizm yaklaşımı giderek önem kazanmaktadır (Dinçer, 1996: s. 342).

Türkiye, alternatif turizm olanakları çok yüksek bir ülkedir. Ancak klasik turizme konu olan belli başlı kıyılarımız ve Ürgüp Göreme yöresi gibi belirli yerler dışında özellikle Anadolu'nun iç kesimlerindeki zengin turizm potansiyeli yeterince değerlendirilmemiştir. Hatta bir kısım turistik varlıklarımız henüz yeni keşfedilmekte ya da keşfedilmeyi beklemektedir. Hâlbuki Türkiye'de pek çok yöre, turizm merkezi olabilecek olanaklara sahiptir (Tuncel, Doğaner, 1989: s. 47). Bu bağlamda öncelikli olarak bu yörelerin saptanması, bilimsel yöntemlerle incelenmesi ve tanıtılması gerekmektedir. Türkiye'nin alternatif turizm merkezi olmaya aday yörelerinden biri de Samsun'un Yakakent ilçesidir. Ancak şimdiye kadar ilçenin turizm olanakları yeterince araştırılmamış ve potansiyeli yeterince değerlendirilememiştir. Bu çalışmada Yakakent ilçesinin doğal ve kültürel turizm potansiyeli coğrafi bir bakış açısıyla incelenmektedir.

2. Materyal ve Yöntem

Çalışmanın önemli bir kısmını, coğrafi araştırma metotlarından olan yerinde gözlem oluşturmuştur. Bu amaçla 2017 yılı yaz aylarında arazi incelemeleri gerçekleştirilmiştir. Arazi incelemeleri sırasında yöre halkı ile görüşmeler yapılmış ve toplanan bilgiler kayıt altına alınmıştır. Yine arazi inceleme süreci içerisinde, turizm potansiyeli açısından önemli yer ve mekanlarına ulaşılmaya çalışılmış ve yerinde gözlem yapılmıştır. Çeşitli müdürlüklerden alınan gerekli dökümanlar sağlandıktan sonra analiz ve

sentez metodu uygulanma aşamasına gelinmiştir. Sahanın çeşitli haritalarının çıkarılması amacıyla 1/100.000 ölçekli Türkiye Topoğrafya Haritasından (E34-E35-F34-F35) ve 1/100.000 ölçekli Türkiye Jeoloji Haritasından yararlanılmıştır. Ayrıca Meteoroloji Genel Müdürlüğü, Emniyet Genel Müdürlüğü ve TÜİK verilerinden de yararlanılmıştır. Varılan sonuçlar sentez edilirken, anlatımı kolaylaştırmak ve güçlendirmek için yardımcı haritalar, tablo ve grafikler çizilerek ve sahadan alınan fotoğraflar eklenerek edinilen bilgiler somutlaştırılmıştır.

3. Konum Özellikleri

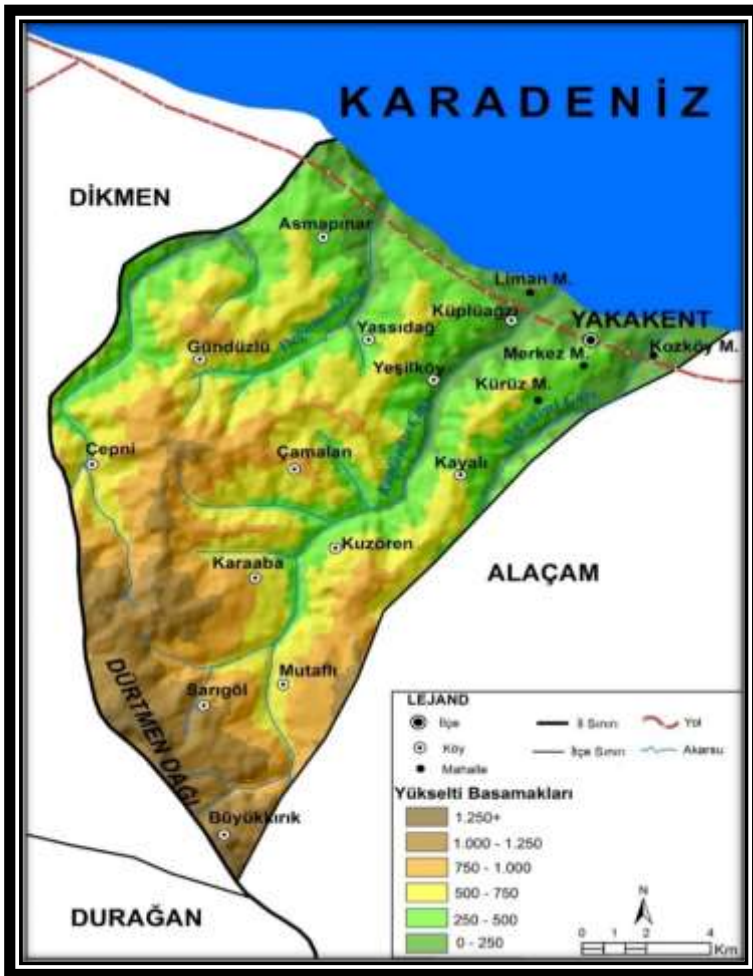
Araştırma sahası, Karadeniz Bölgesi'nin Orta Karadeniz Bölümü'nde Samsun ili sınırları içerisinde yer almaktadır. Samsun ili ile Sinop ili sınırında bulunan Yakakent ilçesi, doğusunda Samsun'un Alaçam ilçesi, batısında Sinop'un Dikmen ilçesi, güneyinde yine Sinop'un Durağan ilçesi ile sınır komşusu olmakla beraber kuzeyinde ise Karadeniz yer almaktadır. Araştırma sahası kabaca, 41°28'-41°41' Kuzey Enlemleri ile 35°19'-35°32' Batı Boylamları arasında yer almaktadır. Araştırma sahası, Yakakent ilçe idari sınırları içerisinde yer alan 4 merkez mahalle ve 13 köy/mahalleden oluşmaktadır. Yaklaşık alanı 204 km² olan Yakakent ilçesi, Samsun ilinin en küçük ilçesidir ve km²'ye 42 kişi düşmektedir. En yüksek noktasının denizden yüksekliği 1310 m ve sahil şeridi yaklaşık 14 km'dir.

Harita 1: Yakakent İlçesinin Lokasyon Haritası.

4. Doğal Çevre Özellikleri

İlçe, yaklaşık 204 km²'lik alanıyla Samsun ilinin yüzölçümü bakımından en küçük ilçesidir. İlçe merkezi deniz seviyesinde olan Yakakent'in en yüksek noktası 1310 m. yüksekliktedir. Sahilde dar bir şerit olarak uzanan nispeten düz ve düze yakın alan haricinde, ilçe dağlık bir saha olarak karşımıza çıkmaktadır. İlçenin doğu sahil şeridini Yakakent, Küplüağzı ve diğer akarsuların oluşturduğu kıyı kesimindeki düzlükler oluşturmaktadır. Bu alan daha çok tarımsal faaliyetlerin ön plana çıktığı kesimi teşkil etmektedir. Batısında ise liman, balıkçı barınağı ve balık fabrikaları yer almaktadır. Güneyinde Küre Dağları'nın doğuda kalan dağlık kesimi bulunmaktadır. Bu nedenle araştırma sahası, deniz kıyısındaki dar şerit haricinde dağlık bir saha görünümündedir.

Harita 2: Yakakent İlçesinin Fiziki Haritası.

Bafra Deltası'nın batısında yer alan ve araştırma sahasının doğusunu teşkil eden Uluçay ile Küplüağzı çayı arası, adı geçen akarsuların ve daha küçük akarsuların getirmiş oldukları alüvyonlarla şekillenmiştir. Bu alanda Uluçay ile Kozköyaltı olarak anılan yere kadar ince taneli kumlardan oluşan bir plaj bulunmaktadır. Kozköyaltı ile Gümenez Çayı'na kadar olan bölümde ise nispeten çakıl gibi daha iri unsurlardan oluşan bir plaj bulunmaktadır. Bu kumlu ve çakıllı plaj şeridinin güneyinde mısır, çeltik, buğday gibi tarım ürünlerinin yetiştirildiği verimli bir alüviyal ova bulunmaktadır. Bu ova, güneydeki dağların eteklerindeki Karadeniz Sahil Yolu'na kadar devam etmektedir (Aras, 2013, s. 12) (Bk. Foto 1).

Foto 1: Kozköy plajı gerisindeki alüviyal ova

Araştırma sahasında çakıllı taşların oluşturduğu plajlar hâkimdir (Bk. Foto 2). Çam Gölü ve Yakakent arasında iyi bir gelişme göstermektedir. Burada ölü falezlerin önünde batıdan doğuya doğru genişleyerek devam eden plaj sahası bulunmaktadır.

Foto 2: Yakakent Batısındaki Çakıllı Plajlar.

Araştırma sahasının doğusunda ise çakıllı plajlar yerini aşamalı olarak çakıllı kumlu plajlara ve daha sonra tamamen kumlu plajlara bırakmaktadır (Bk. Foto 3). Kumlu plajlarda görülen en önemli şekil ise kıyı kumullarıdır.

Foto 3: Yakakent Doğusunda Kumlu Plajlar.

5. İklim

Araştırma sahası, Orta Karadeniz Bölümü'nde Samsun ili sınırları içerisinde Sinop ili sınırında yaklaşık 14 km kıyı şeridinde ve 204 km²'lik bir alana sahiptir. Deniz kıyısında küçük bir yerleşme konumunda olmasına rağmen, en yüksek noktası 1310 m'dir. Bundan dolayı denizel bir iklime sahip olmasına rağmen, yükseltinin arttığı kesimlerde nispeten karasal iklim özellikleri de göstermektedir. Saha Akdeniz iklimi makroklima alanı içerisinde Karadeniz Bölgesi bölgesel iklim koşullarını yansıtmakla birlikte, Samsun Yöresine ait yerel bir iklim özelliği göstermektedir. Sıcaklık ve yağış şartlarındaki sayısal veriler ile bitki örtüsü bakımından gösterdiği özellikler bu tasnifin yapılmasında etkili olmuştur. Buradaki açık su yüzeyinden olan buharlaşma miktarları yıllık yağış değerlerinden fazlalık göstermektedir. Buharlaşma değerlerinin 0,5 faktörüyle indirgenmesi halinde, doğal çevre şartlarına yaklaşıldığında su bilançosunun pozitif olduğu görünmektedir (Nişancı, 1975, s. 241). Karadeniz Bölgesi'nde rasat verileri incelendiğinde, üç büyük yöre iklim kuşağından bahsedilmektedir. Bunlar kuzeyde Kıyı Kuşağı, Kıyı Ardı Geçiş Kuşağı ve iç kısımların yüksek ova ve plato düzlükleridir (Nişancı, 1989, s. 70). Araştırma sahasında genel itibariyle kıyıda yer alması nedeniyle Kıyı Kuşağı iklim şartları gözlenmekle birlikte, yüksek kesimlerinde Kıyı Ardı Geçiş Kuşağı şartlarını yansıtan iklim özellikleri de görülmektedir.

Araştırmada Bafra ve Gerze meteoroloji istasyonlarının verileri kullanılmıştır. Bafra Meteoroloji İstasyonu 20 m, Gerze Meteoroloji İstasyonu 10 m yükseltide bulunmaktadır.

Bafra Meteoroloji İstasyonu verilerine göre (Bk. Tablo 1) uzun yıllar en yüksek yıllık sıcaklık ortalaması 33,7 °C'dir. Yıllık ortalama yüksek

sıcaklık 18,2°C, ortalama yıllık sıcaklık 13,8°C'dir. Yıllık ortalama en düşük sıcaklık -7,9°C, ortalama yıllık düşük sıcaklık ise 10,3°C'dir.

Tablo 1: Bafra Meteoroloji İstasyonuna Ait Sıcaklık Değerlerinin Yıllık Durumu

		Aylar	O	Ş	M	N	M	H	T	A	E	E	K	A	ORT
Bafra	En Yük. Sic.	25.3	26.2	32.7	34.8	37.4	38.4	40.8	40.4	37.2	36.0	30.4	25.1	33,7	
	Ort. Yük. Sic.	9.0	10.0	11.9	16.0	20.3	25.0	27.5	27.5	24.2	20.0	15.7	11.2	18.2	
	Ort. Sic.	5.8	6.1	7.4	11.0	15.4	20.1	22.8	22.7	19.2	15.2	11.4	7.9	13.8	
	Ort. Düş. Sic.	3.2	3.1	4.2	7.5	11.6	15.6	18.4	18.6	15.4	11.9	8.3	5.3	10.3	
	En Düş. Sic.	-10.9	-7.9	-7.5	-2.0	3.0	2.0	9.4	1.0	6.8	3.0	-3.8	-4.4	-7.9	

Kaynak: Meteoroloji Genel Müdürlüğü Verileri (1963-2013).

Gerze Meteoroloji İstasyonu verilerine göre (Bk. Tablo 2); en yüksek yıllık sıcaklık ortalaması 23,1°C, yıllık ortalama yüksek sıcaklık 17,3°C, ortalama yıllık sıcaklık 13,4°C, ortalama yıllık düşük sıcaklık 9,9°C ve ortalama en düşük yıllık sıcaklık ise -1,6°C'dir.

Tablo 2: Gerze Meteoroloji İstasyonuna Ait Sıcaklık Değerlerinin Yıllık Durumu

		Aylar	O	Ş	M	N	M	H	T	A	E	E	K	A	ORT
Gerze	En Yük. Sic.	11.4	19.2	22.0	28.2	26.4	28.0	29.4	32.0	26.0	22.0	17.6	16.0	23.1	
	Ort. Yük. Sic.	9.0	11.5	11.4	14.4	17.2	22.5	27.3	27.4	23.7	16.7	13.9	12.7	17.3	
	Ort. Sic.	5.9	6.4	6.9	10.5	13.0	17.9	23.9	24.1	19.5	14.2	10.2	8.3	13.4	
	Ort. Düş. Sic.	2.6	2.9	4.2	6.7	9.2	14.4	19.1	20.2	15.9	11.8	6.8	4.7	9.9	
	En Düş. Sic.	0.0	0.0	-1.6	3.0	5.2	5.0	15.0	16.0	13.6	5.4	1.0	0.2	-1.6	

Kaynak: Meteoroloji Genel Müdürlüğü Verileri (1986-1989).

Araştırma sahasında yağışların aylara göre dağılışı incelendiğinde (Bk. Tablo 3) sahanın yağış rejiminin oldukça düzenli olduğu görülmektedir. Yaz dönemlerinde azalan yağışlar, artan sıcaklık ve buharlaşmalar sonucu kısa süreli yaz kuraklığı da etkili olmaktadır.

Tablo 3: Bafra ve Gerze'de Aylık ve Yıllık Ortalama Yağış Değerleri (mm)

	O	Ş	M	N	M	H	T	A	E	E	K	A	ORT	YILLIK
Bafra (1963-2013)	82.8	59.5	59.8	55.4	45.4	44.1	29.2	43.6	57.4	93.0	90.6	99.2	63.33	760
Gerze (1986-1989)	99.4	80.8	53.0	58.6	97.3	99.4	23.8	10.0	11.1	152.1	118.4	88.8	74.39	892.7

Kaynak: Meteoroloji Genel Müdürlüğü Verileri.

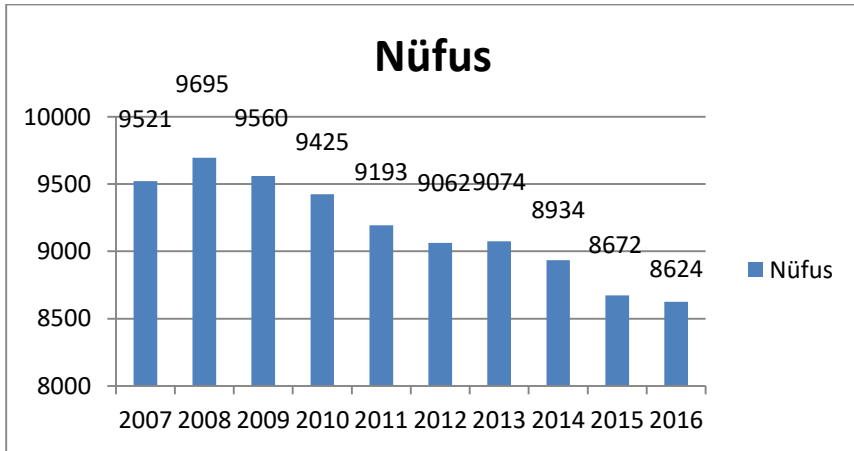
6. Beşeri Çevre Özellikleri

Araştırma sahasında, en fazla nüfusu barındıran yerleşim yeri Yakakent ilçe merkezidir. Yakakent ilçe merkezinde 4 adet merkez mahalle ve önceden köy statüsünde olup da Büyükşehir Yasasına bağlı olarak Büyükşehir Belediyesi'nin mahalleleri konuma giren 13 adet mahallesi bulunmaktadır. Yakakent ilçesi 1963 yılında Belediye Teşkilatına kavuşmuş, 1991 yılında ise bağlı olduğu doğusundaki Alaçam ilçesinden ayrılarak ilçe hüviyeti kazanmıştır. Dolayısıyla, ilçeye ait nüfus verileri özellikle ilçe olduktan sonraki veriler ışığında daha doğru sonuçlar verebilmektedir. İlçe olmadan önce bağlı bulunduğu Alaçam ilçesinin nüfusu içerisinde değerlendirilmiş ve ayrıntılı nüfus verilerine ulaşılamamıştır.

1990 yılı nüfus verilerine göre ilçede 3.914 şehir nüfusu ve 7.706 köy nüfusu olmak üzere toplam 10.620 kişinin yaşadığı görülmektedir. 2000 yılına gelindiğinde yine toplam nüfus on binin üzerinde olmuş ve 10.632 kişilik bir nüfus kitlesi olduğu görülmüştür. 2000 yılında dikkati çeken durum, şehir nüfusunun köy nüfusuna oranla hızlı bir şekilde artmış olmasıdır. Şehir nüfusu yaklaşık % 25 oranında bir artış göstererek 4.707 kişiye ulaşmış; köy nüfusu ise 5.925 kişiye düşmüştür. 2007 yılında toplam nüfusta oldukça fazla bir düşüş söz konusu olmuş, toplam nüfus yaklaşık 1.100 kişilik bir azalmayla 9.521 kişiye düşmüştür. Bu yılda ilk defa şehir nüfusu köy nüfusunu geride bırakmıştır. 2008, 2009 ve 2010 yıllarında nüfusun gelişimi hemen hemen aynı oranlarda olmuştur. 2011 yılına gelindiğinde nispeten yine fazla miktarda bir düşüş ile (yaklaşık 300 kişilik bir düşüş) toplam nüfus, 9.193 kişiye gerilemiştir. 2011 yılındaki düşüş hem şehir nüfusunda hem de köy nüfusunda kendini göstermektedir. 2012 yılında ise şehir nüfusunda artış gözlenirken köy nüfusunda yine bir düşüş görülmektedir. Bu yıl şehir nüfusu 5.137, köy nüfusu 3.925 ve toplam

nüfus ise 9.062 olmuştur. 06.12.2012 Tarihinde çıkarılan “On Üç İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Altı İlçe Kurulması İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Daire Kanun” kapsamında Büyükşehirlerdeki tüm köylerin mahalle statüsüne geçirilmesi ile bu tarihten sonra yapılan nüfus sayımlarında köy ve şehir ayrımı yapılmamakta ve sadece toplam nüfus verileri elde edilmektedir. Bu sayede toplam nüfusun tamamı şehir nüfusu sayılmaktadır.

Araştırma sahasındaki nüfus artış oranlarına bakıldığında (Bk. Şekil 1), 2013 yılı haricinde sürekli düşüş göstermektedir. Sahadaki verimli tarım alanlarının azlığı, iş imkânlarının olmayışı, ekonomik anlamda büyük potansiyeline rağmen turizm sektöründe tesis yetersizliği gibi nedenlerle bölge dışarıya göç vermektedir. Bu göçün engellenmesi ve bölgeye yeniden nüfusun çekilebilmesi için çeşitli yatırımların ve tesisleşmenin planlı bir şekilde yürütülmesi gerekmektedir. Zaten verimli olmayan arazilerinin yanında iş imkânlarının da kısıtlı olduğu düşünüldüğünde, ilçenin geleceği açısından ve insanların geçimlerini sağlamaları açısından turizm sektörüne yönelmesi kaçınılmaz görünmektedir. Sadece bölgedeki balıkçılığın yeterli olmadığı ve insanların tamamına hitap etmediği açıkça gözlenmektedir. Bu durumda yapılacak olan tek şey, ilçenin potansiyellerini iyi bir şekilde değerlendirmek ve yerli halkın, hatta çevre halkların da yaralanıp geçimlerini sağlayabilecekleri alanları geliştirmektir.

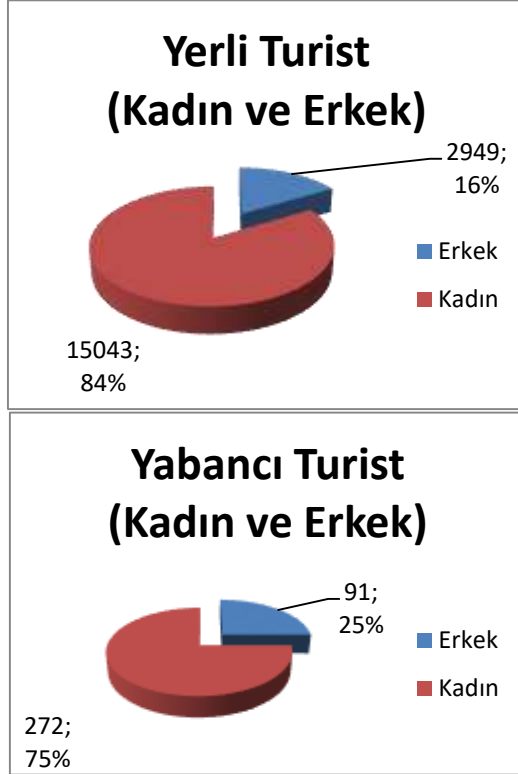

Şekil 1: Yakakent İlçesinin Nüfus Grafiği.

7. Yakakent'in Turizm Özellikleri

İlçedeki otellerin Emniyet Müdürlüğü'nden alınan resmi verilerine göre (Bk. Şekil 2), son beş yılda bu otellerde toplamda 17.992 Türk ve 363 yabancı turist konaklamıştır. Fakat ilginç olan nokta gelen turistlerin erkek ve kadın oranındaki muazzam farklılıktır. Gelen toplam 17.992 turist

15.043'ü kadın, 2.949'u ise erkektir. Yine gelen 363 yabancı turistin 272'si kadın ve 91'i erkektir. Bu sayılara bakıldığında ilçeye daha çok kadınların geldiği ve kadınların konakladığı görülmektedir. Gerçekten de inceleme gezisi esnasında sahada daha fazla kadınların görülmesi ve çeşitli lokanta ve kafelere kadınların geldiğinin görülmesi de bu sayıları doğrular niteliktedir.

Şekil 2: İlçede konaklayan yerli ve yabancı turist oranları (Kaynak: Samsun İl Emniyet Müdürlüğü 2011-2016).

7.1. Doğal Turistik Kaynaklar

Yakakent ilçesinin en önemli rekreasyonel mekânlarından biri Çam Gölü (Mal Gölü)'dür (Bk. Foto 4). Çam Gölü, 30 m rakımda ve 5 Hektarlık bir orman alanını kapsamaktadır. Vejetasyon örtüsü Kızılcım ve Defne'den oluşmaktadır. Yakakent şehir merkezinin 5 km batısında, Sinop il sınırında bulunmaktadır. Bir doğa harikası olarak il içinden ve il dışından gününbirlik gezilere ev sahipliği yapan Çam Gölü Tabiat Parkı, turizm potansiyeli oldukça yüksek bir alandır. Denize sıfır olması açısından da ayrı bir özellik göstermektedir. Ancak; Çam Gölü içerisindeki tesis ve konaklama eksikliği, ilçede olduğu gibi burada da kendini göstermektedir.

Mevcut olan tesisler atıl durumdadır. Günümüzde günübirlik geziler haricinde konaklama için elverişli değildir.

Foto 4: Deniz kıyısında bulunan Çam Gölü.

Yakakent ve Çam Gölü doğal plajları, deniz, kum ve ormanın birleştiği eşsiz bir güzelliğe sahiptir. Plaj alanlarında denize girme ve güneşlenmenin yanı sıra, yelken, sörf, jet sky vb. alternatif su sporları yapma imkânları vardır (Yılmaz ve Şahin, 2009, s. 347).

Araştırma sahasındaki plajlar genel itibariyle çakıllı plajlardır. Özellikle Çam Gölü ile Yakakent arasındaki plajlar çakıllı plajlar olarak karşımıza çıkmaktadır. Doğuya doğru gidildikçe önce çakıllı kumlu plajlara, sonra da kumlu plajlara dönüşüm dikkati çekmektedir. Çam Gölü ile Yakakent Limanı arasında kalan plajlar nispeten diğerlerine göre daha geniş bir alan kaplamakla birlikte çok rağbet görmektedir. Çevre yolu boyunca yol kenarlarına park ederek denize yüzmeye gelen insanlar ilginç görüntülere sahne olmaktadır (Bk. Foto 5).

Foto 5: Çam Gölü ile Yakakent Arasında Kalan Çakıllı Plaj ve Günübirlik Deniz Turizmi İçin Gelenlerin Çevre Yolu Kenarına Park Edilen Taşıtları.

İlçe merkezinde ise yerli halkın da tercih ettiği yarı çakıl yarı kumdan oluşan plajlar bulunmaktadır. T biçimli üç tane dalgakıranın batı ve doğu yamaçlarında bulunan bu plajlar gün içerisinde hiç boş kalmamakla birlikte, günün erken ve geç saatlerinde de rağbet görmektedir (Bk. Foto 6).

Foto 6: İlçe Merkezinde Bulunan Dalgakıran Kenarındaki Plaj.

Yakakent limanının doğu tarafındaki mendireğin doğusunda bulunan plaj ise, özel teşebbüs tarafından şezlong kiralama karşılığında işletilmektedir. Bu plaj mendirek yapıldıktan sonra doğal olarak oluşmuştur ve kış aylarında tamamen deniz altında kalmaktadır (Bk. Foto 7).

Foto 7: Limanın Doğusundaki Mendireğin Yan Tarafında Bulunan Plaj.

İlçenin doğusuna gelindikçe çakıllı plajlar yerini kumlu plajlara bırakmaktadır (Bk. Foto 8). Kozköy Mahallesi'nin sahil şeridini teşkil eden bu plajların hemen gerisinde yazlık evler yapılmaya başlanmış ve daha çok bu yazlık evlerin sahipleri tarafından kullanılmaya devam etmektedir. Bu yazlıkların hemen gerisinde ise tarım alanları olduğundan, bu plajlara ulaşma adeta set çekilmiştir.

Foto 8: Kozköy Plajı.

Yakakent ilçesi sadece deniz turizmi açısından değil, farklı rekreasyonel faaliyetler açısından da cazip bir merkez olma potansiyeline sahiptir. Son yıllarda yamaç paraşütü sporu için özel olarak ilçeye gelen ve buradan sahile doğru atlayış yapan kişilerin sayısında artış görülmektedir. Arazi çalışması yapıldığı sırada denk gelinen yamaç paraşütü atlayışı da bu tezi destekler niteliktedir (Bk. Foto 9). Sahada yapılacak teknik altyapı çalışması ve tesisleşme ile ilçe turizmi açısından önemli bir faaliyet daha ilçeye kazandırılmış olacaktır.

Yine Su Sporları ve Kano Sportu ile ilgili ilçe potansiyelinden söz edilebilir. İlçede festival zamanlarında yapılan ve ilçe halkı ile ziyaretçilerden yoğun ilgi gören Kano Sportu, gerekli tesisi ve altyapı çalışmaları yapılarak ilçeye kazandırılabilir. Bu da yine ilçe turizmi ve ekonomisi açısından büyük gelir sağlayacaktır (Bk. Foto 10).

Foto 9: Sahile Doğru Atlayış Gerçekleştiren Yamaç Paraşütçüsü.

Foto 10: Kano Sporu ile İlgilenen Yerli Halk ve Turistler.

7.2. Tarihi ve Kültürel Kaynaklar

Yakakent, Samsun ilinin diğer ilçelerine göre oldukça az tarihi eser barındırmaktadır. Tarihi mekân olarak bahsedilecek yerlerden ilki ilçeye hâkim bir tepede bulunan Pilavtepe Tümülüsü'dür. 1. Derece Arkeolojik Sit Alanı olan Tümülüs 2008 yılında koruma altına alınmıştır (Bk. Foto 11).

Foto 11: Pilavtepe Tümülüsü.

Tarihi mekân olarak söz edilebilecek diğer bir yapı Kuzören Köyü'ndeki ahşap camidir. Bu yapı, kırma çatılı, geniş saçaklı ve alaturka kiremitlidir. Camiye ön cephede bulunan tek kanatlı ahşap bir kapıdan girilir. İki katlı olan yapının batı cephesinde iki adet alt katta ve üç adet üst katta olmak üzere toplamda beş adet giyotin pencere bulunmaktadır. Revağı andıran ön kısmı alt ve üst kattan ahşap direklerle desteklenmektedir. 2009 Yılında Dinsel Kültürel Yapı statüsüne alınan cami günümüzde kullanılmamaktadır (Bk. Foto 12, 13).

Foto 12: Kuzören K¼y¼ Tarihi Camii.

Foto 13: Kuzören K¼y¼ Tarihi Ahşap Camii ve İçi.

Cumhuriyet Caddesi'nde bulunan alt katı d¼kkân üst iki katı konut olarak kullanılan üç katlı yapı ise ilçedeki diğeri tarihi mekân olarak karşımıza çıkmaktadır. 2008 Yılında Sivil Mimari Yapılar statüsünde 2. Derece Koruma Alanı olarak kabul edilen yapı, ilçedeki tek kullanılabilen ve tarihi değeri olan yapıdır (Bk. Foto 14). Bunun haricinde ilçedeki tarihi yapıların birçoğ¼ inşaat kaplama teknolojisiyle giydirilmiş ve ortadan kaybolmuştur (Bk. Foto 15).

Foto 14: Cumhuriyet Mahallesi'ndeki 2. Derece Koruma Alanı Olan Tarihi Yapı.

Foto 15: Kaplama Yapılarak Tarihi Hüviyeti Ortadan Kaybolan Evler.

Yakakent'in doğusunda Alaçam sınırında bulunan Kozköy Mahallesi, tarihi yapıları ve devam ettirilmeye çalışılan gelenek ve görenekleri ile ayakta kalmaya çalışmaktadır. Tarihi oldukça eskilere dayanan Kozköy, günümüzde Merkez Mahallesi'nden sonra en fazla nüfusa sahip olan mahalledir. Tarihte birçok medeniyetin himayesi altında yaşayan Kozköy, Seferin Tepe, Moturman Tepe, Ülüğün Tepe, Aşlamalık Tepe, Çavuş Evliyası Tepe, gibi beş tepeler eteğine kurulmuştur. Kozköy'ün bulunduğu bölgelerde İlkçağ tarihi ile ilgili olarak daha geniş bilgi sahibi olmak için, Alaçam-Yakakent toprakları üstünde yeterli yüzey araştırmaları, alan çalışmaları ve arkeolojik kazıların yapılması gerekmektedir. Bu manada

Kozköy'ü ve çevreyi yakından ilgilendiren Bedeş, Gökçeboğaz, Cintepesi Höyükleri ile Alaçam Sivritepe ve Yakakent Erükçe Pilavtepesi'nin arkeolojik kazılarının yapılıp tamamlanması gerekmektedir (http://www.kozkoy.net/editordevam_yazi.asp).

Kozköy'de tarihi nitelikte birçok mesken bulunmaktadır (Bk. Foto 16). Bu meskenler ile ilgili olarak gerekli çalışmalar yapılmalı ve kullanılmaz hale gelmeden bu yapılar koruma altına alınmalı ve turizme kazandırılmalıdır.

Foto 16: Kozköy'de Bulunan Tarihi Evler, Turizm Açısından Büyük Potansiyel Oluşturmaktadır.

7.3. Beşeri Çekicilikler/Kaynaklar

Sahilde genellikle kadınların başında bulunduğu gözleme yapan yerler ve gelen turistlere el işlemleriyle yapılmış hediyelik eşyalar sunan satış yerleri dikkati çekmektedir. Yapılan üç boyutlu resimler ve ahşap eşyalar ise kadın elinin inceliğini eserlere yansıtmaktadır (Bk. Foto 17, 18). Özellikle kadınların kendi ayakları üzerinde durmak istemeleri, ilçe halkı arasında önem verilen bir gelenek haline gelmiş durumdadır.

Foto 17: Kendi Yaptıkları El İşlemlerini ve Üç Boyutlu Hediyelik Eşya Yaparak Geçimlerini Sağlayan Yöre Kadınları.

Foto 18: El İşlemesi İle Yapılan Yazlık Ürünler ve Süs Eşyaları.

Kadınlar sabah saatlerinden itibaren sahildeki yerlerini alarak gözleme yapmakta ve geçimlerini buradan sağlamaktadırlar (Bk. Foto 19). Ayrıca içlerinde hem gözleme yaparak geçimini sağlayıp hem de şiir yazarak kültürlerini devam ettirmeye çalışan kadınları da bulmak mümkündür.

Foto 19: Gözleme Yapararak Geçimlerini Sağlayan Yöre Kadını.

Foto 20: Yakakent'te Kadın Girişimci Tarafından Açılan İlk Manti Evi ve Atıl Durumda Olan Eşyalardan Dizayn Edilen Figürler.

Asmapınar Mahallesi'nde bölgede ayakta kalan tek su değirmeni bulunmaktadır. Bu su değirmeninde ihtiyacı olan köylüler gelir, kendi

unlarını öğütür ve ihtiyaçlarını bu şekilde karşılarlar. Su değirmeninde alışverişte para kullanılmamaktadır. Su değirmeni en son elli yıl önce tamirat görmüş ve artık üzeri göçmeye başladığından dolayı günümüzde restore edilmeyi beklemektedir (Bk. Foto 21).

Foto 21: Asmapınar Su Değirmeni.

Asmapınar Mahallesi'nin bir geleneği olarak her bayram, özellikle de kurban bayramlarındaki tüm köy halkının bir araya gelerek yapmış oldukları bayramlaşma dikkati çekmektedir. Sadece Asmapınar Mahallesi'nde yaşatılan bu geleneğin ne zaman başladığı ile ilgili bir tarih verilememektedir. İncelemeler sırasında kurban bayramı bayramlaşmasına katılma fırsatı bulunmuş ve yöre halkıyla bayramlaşmaya katılarak sohbet etme imkanı yakalanmıştır. 82 Yaşındaki köyün en yaşlılarında olan bir amca ile yapılan söyleşide, amca, bu geleneğin kendi çocukluğundan bu zamana kadar yapıldığını; ancak daha öncesinden ne zaman başladığının bilinmediğini dile getirmiştir. Köy halkının ve çevre köylerde yaşayanların katılımıyla Asmapınar merkez camii'nin avlusunda gerçekleştirilen bayramlaşmada kavurma et ve keşkekten oluşan yemekleri ve erik suyu ikramı ile köy halkı toplu bir şekilde yemek yemektedir. İlçenin üst düzey yönetici ve görevlilerinin de katıldığı bayramlaşma sayesinde de tüm köy halkının birbirleri ile olan yakınlığı ve bağlılığı pekişmektedir (Bk. Foto 22).

Foto 22: Asmapınar Mahallesi, Geleneksel Bayramlaşma Buluşması.

Araştırma sahasında karşımıza çıkan diğer bir ilginç gelenek de, düğün ve eğlencelerin gündüz davul ve zurna ile sahilde ve sahilin iç kısmındaki büyük caddede halka ve tüm işyerlerine tek tek duyurulmasıdır. Akşama düğünü olacak aile veya herhangi bir eğlencesi olacak kişi, davulcu ve zurnacı tutarak düğün veya eğlencenin yeri ve zamanı hakkında halka bilgi vererek onları davet etmektedir (Bk. Foto 23).

Foto 23: Düğünü Gündüzden Tüm Halka Bildiren Davulcu ve Zurnacı Sahil Yolunda.

Yakakent'in mutfağı da oldukça zenginlik göstermektedir. Özellikle deniz ürünleri, mutfağına şekil vermektedir. Barbun, Çinekop, Mezgit, Kefal, Kalkan, Palamut, Hamsi, İstavrit, Tirsi ve Levrek balık restoranlarında vazgeçilmez yemek menülerini oluşturmaktadır. Ayrıca Kabak Tatlısı ve Helva Karışım Macunu da yörenin vazgeçilmez lezzetleri arasında bulunmaktadır. Geleneksel yemek olarak da Manti, Yahni ve Açkı (kabaktan yapılan bir çeşit yemek) ön plandadır. Bunların yanında Çırcır, Katlama (Bir çeşit gözleme), Gözleme, Tavuklu Tirit, Keşkek ve Herse

(Tavuk ve Herseden yapılan bir karışım) de geleneksel yemekleri arasında yerini almaktadır (Bk. Foto 24).

Foto 24: Açkı ve Herse Yemeği.

Yakakent ilçesinin ilginç ve özel bir özelliği de bulunmaktadır. Bu özellik Yakakent turizmi açısından da oldukça önemli bir fırsat olarak değerlendirilmelidir. II. Abdülhamid, döneminde Japonya'ya gönderilen Ertuğrul Fırkateyni, bir kaza sonucu batar. Kazadan sadece 69 denizci kurtulur. Ertuğrul Fırkateyni'nin trajik sonu Türk-Japon halklarını yakınlaştırır. Yöre halkı, kazadan kurtulanlara büyük yardım ve yakınlık gösterir. Torajiro Yamada isimli bir Japon, şehit yakınları ve kazazedeler için yardım kampanyası düzenler. Toplanan para aynı kişi tarafından dönemin padişahına teslim edilir. Hayatta kalan 69 denizci, Japonya İmparatorunun talimatıyla Hiei ve Kongo isimli iki askeri gemi ile İstanbul'a gönderilir. Kazada ölenlerin anısına Kushimoto'da bir Anıt yaptırılır. İlk anıt Japonlar tarafından 1891'de dikilirken, 1929 yılında yine Japonlar tarafından genişletilmiştir. Şehitlik Anıtı, 3 Haziran 1929 tarihinde Japon İmparatoru tarafından da ziyaret edilmiştir. 1937'de Türkiye tarafından restore edilen anıt önünde her yıl düzenli olarak anma törenleri yapılmaktadır. Bugün şehitlik Japonya'nın Wakayama İli, Kushimoto İlçesi, Oshima Adası'nda Koshino Köyü'nde bulunmaktadır (Bk. Foto 25, 26) (<http://www.yakakent.gov.tr>).

İki kasaba arasında meydana gelen bu yakınlaşma neticesinde Kushimoto ile Yakakent kardeş şehir ilan edilir. Kushimoto'da bir de müze bulunmaktadır. 1974 yılında inşa edilen Türk Müzesi'nde Ertuğrul Fırkateyni'nin maketi, gemideki asker ve komutanların fotoğrafları ve heykelleri bulunmaktadır. Turizm ve kültürel değerler açısından Yakakent ilçesinde de bir anıt yapılması, bir müze kurulması ve turizme kazandırılması, hem turizm açısından ilçeye turist çekecek; hem de ekonomik olarak ilçeye katkı sağlayacaktır.

Foto 25: Ertuğrul Şehitliği, Anıtı ve Müzesi İlk Hali (Japonya, Kushimoto).

Foto 26: Ertuğrul Şehitliği'nin Restore Edilmiş Yeni Görüntüsü (Japonya, Kushimoto).

8. Turizm Arzı

Yaz sezonu içerisinde ilçeye çevre ilçe ve illerden oldukça fazla turist gelmektedir. Özellikle hafta sonları artan bu hareketlilik ilçe ekonomisinde de önemli bir yere sahiptir. Gerekli altyapı ve yatırım gerçekleştirildiğinde Yakakent İlçesi, Samsun ve hatta bölge turizmi açısından kendisine önemli bir yer edinecektir. Halk arasında ilçe için Ege Bölgesi'nde küçük bir sahil kasabası şeklinde benzetmeler yapılmaktadır. Gerçekten de iklim şartları ile halkın denize ve turistlere ilgisi bakımından ilçe, Ege Bölgesi'ndeki sahil kasabalarını andırmaktadır. İlçe Milli Eğitim Müdüründen alınan bilgilere göre ilçede diğer emekli memurlar hariç olmak üzere 600 civarı emekli öğretmen ikamet etmektedir. Bu durum ilçenin emekliler açısından da yaşanabilir nezih bir ortam olduğunu kanıtlar niteliktedir. Bu çekiciliklerine rağmen ilçede bir takım eksiklikler de bulunmaktadır. En

önemli eksiklik, Konaklama ve tesis eksikliği olarak karşımıza çıkmaktadır. İlçede üç tane otel bulunmaktadır. Bu oteller tam bir otel görünümünde olmayıp pansiyon şeklindeki konaklama tesisleridir. Otel Şükrü Kara, Deniz Yıldızı ve Hansar Pansiyon, ilçede bulunan otellerdir. Bunlardan Deniz Yıldızı, pansiyon ve restoran olarak hizmet vermekte olup alkol satışı da yapmaktadır. Otel Şükrü Kara ve Hansar Pansiyon ise alkolsüz mekanlar olup sadece pansiyon şeklinde otellerdir. Tepe Apart, Yakakent Belediyesi Sosyal Tesisleri adında bir salon ve Yakamoz Pansiyon isimleriyle hizmet veren üç otel ise kapatılmış durumdadır. Belediyenin tesisi olarak bilinen salon ise yıkılmıştır. İlçede pansiyon şeklinde konaklama tesisleri olmakla birlikte en büyüğü 10-12 odalı pansiyonlar olarak karşımıza çıkmaktadır. İlçede lüks sayılabilecek derecede herhangi bir konaklama tesisi bulunmamaktadır. Otel olarak da bir konaklama tesisine sahip değildir. Ayrıca sadece konaklama değil, turistlerin geldiğinde vakit geçirebileceği, eğleneceği tesislerden de söz etmek mümkün değildir. Gelen turistlerin vakit geçirebileceği tek etkinlik gündüz denizde yüzmeye, akşam sahilde yürümeye ve Çam Gölü (Mal Gölü) içerisinde piknik yapmadan ibarettir. İlçe çeşitli eğlence ve aktivitelerden yoksun olduğundan turistlere başka alternatifler sunamamaktadır.

Samsun şehri sahip olduğu ulaşım, konaklama ve çeşitli turistik çekicilikleriyle önemli turizm potansiyeli taşımaktadır. Bu durum, şehirde turizmin geliştirilmesi açısından güçlü bir yöndür. Turizm açısından önemli arz potansiyeli bulunmakla birlikte, mevcut potansiyel henüz etkili ve planlı şekilde turizme, şehir ekonomisine kazandırılmamıştır. Zengin turizm arzına rağmen, turizmin gelişmemiş olması, başka nedenlerle birlikte, özellikle turizme yaklaşımla (turizmin önemini kavranamamış olmasıyla) ilgilidir. Yatırım ve tanıtım eksikliği de önemli sorunlardır (Yılmaz, 2011, s. 7). Nitekim Yakakent'in turizm konusundaki eksiklikleri aslında Samsun il genelinde turizm konusunda ortaya konan eksikliklerle paralellik göstermektedir. Samsun'da turizmle ilgili başlıca sorunların neler olduğu ile ilgili yapılan anket sonuçlarına göre en fazla sorundan en aza doğru sıralama yapıldığında turistik çekiciliklerin yeterli tanıtımının yapılmaması, çekiciliklerin iyi korunamaması, altyapı eksiklikleri, boş zaman değerlendirme olanaklarının yetersizliği, personel davranışları ve temizlik olarak ortaya konulmuştur (Yılmaz ve Şahin, 2009, s. 355).

9. Sonuç ve Öneriler

Araştırma sahasında son yıllarda gelişme gösteren en önemli sektör turizm sektörüdür. Bu sektör hem ilçe hem de bölgenin geleceği ve ekonomisi açısından büyük önem arz etmektedir. Bu yüzden bölgede turizm desteklenmelidir.

Yakakent, turizm potansiyeli oldukça yüksek bir ilçedir. Denizel değerleri, peyzaj güzelliği ve foto safari potansiyeli, kuş gözlemciliği sahaları, sportif olta balıkçılığı, milli park ve konaklama potansiyeli, avlak

sahası potansiyeli, çim kayağı potansiyeli, ormanaltı florası gezi imkânı, endemik bitkilerin gözlemi, köy pazarları (orman meyvelerinden reçel, marmelat, kurutulmuş meyve satılması), gastronomi gezisi (kültür ve yemek arasındaki ilişkiyi inceleyen bir çalışma/gezi günleri ile yöresel yemek tanıtımı ve yedirilmesi), dokusu bozulmamış kırsal mirasları, yaya gezi imkanı, motorlu gezi imkanı, botanik gezisi imkanı, bakir orman gezisi ve atla geziye uygun alanları belirlenerek, bu sayılanlar Samsun'un ilçelerinde öne çıkan doğa turizmi değerleri matrisinde belirtilmiştir, turizme kazandırılmalı ve bu potansiyel değerlendirilmelidir. Böylece ilçe ekonomisi büyük bir kazanç sağlayacaktır.

Yaz turizmi bölgedeki en önemli turizm faaliyetidir. Çevre ilçe ve illerden deniz turizmi için oldukça fazla rağbet görmektedir. Gününbirlik etkinlikler ve yaz aylarında tatili geçirmek için ideal bir iklim ve olanaklara sahip olmasına rağmen en büyük eksiği konaklama ve tesis yetersizliğidir. İlçeye gelen turistler konaklayacak otel, pansiyon vs. gibi yetersizlikten dolayı sıkıntı yaşamaktadır. Bölgenin turizm merkezi olması yönünde yapılacak ilk ve en önemli şeyler tesis ve konaklama hizmetleridir. Bu nedenle gerekli çalışmalar yapılarak bölgeye yatırımcı çekilmeli, konaklama ve diğer tesisler bir an evvel yapılarak hizmete açılmalıdır.

Araştırma sahasının batısında bulunan Çam Gölü mesire alanı, doğal güzelliğiyle muhteşem bir dinlenme yeri, gününbirlik ziyaretçiler için piknik alanı ve denize sıfır olmasından dolayı da deniz imkânı sunan bir tatil bölgesi niteliğindedir. Ancak Yakakent'in genelinde olduğu gibi Çam Gölü'nde de tesis ve konaklama yetersizliği sebebiyle turizm potansiyeli tam olarak kullanılamamaktadır. Çam Gölü'nün doğal güzelliğinin bozmayacak şekilde konaklama tesisleri, altyapı hizmetleri ve çeşitli sosyal tesisler yapılmasıyla bu alan sadece Samsun değil, bölge turizmüne hizmet verecek kapasiteye sahiptir.

İlçede özel girişimciler tarafından yapılan yamaç paraşütü ve deniz kanosu faaliyetleri ile ilgili çalışmalar yapılarak uygun alanlar belirlenmeli ve bu alanda tesisler yapılarak bu tür faaliyetler turizme kazandırılmalıdır.

Sahada özellikle kadınların girişimciliğe çok açık olduğu gözlenmiştir. Yöresel el sanatları ve yemekler ile kadınların kültür ve yaz turizmüne yaptıkları katkı yadsınamaz. Bu nedenle, kadınlar, girişimcilik adına desteklenmeli, tesis ve kültürel etkinliklerde önleri açılmalı ve turizme kazandırılmalıdır. Bu sayede hem bölge turizmi adına tesisleşme ve ara eleman açığı kapatılabilir, hem de sunulacak olan iş imkanları ile başka bölgelere olan göçün önüne geçilebilir.

Yakakent Geleneksel Deniz Oyunları ve Balık Festivali, ilçe turizmi açısından çok önemli bir etkinliktir. Her yıl festival için çevre illerden ve başka illerde yaşayan yöre halkından binlerce kişi katılmaktadır. Ancak bu festival gerek son yıllardaki Türkiye'de meydana gelen güvenlik sorunları sebebiyle; gerekse de farklı nedenlerle yapılamamaktadır. Festivalin yeniden yapılması ve yapılmamasını gerektirecek büyük bir neden

olmadıkça da her yıl yapılmaya devam edilmesi, ilçe turizmi açısından önem arz etmektedir.

Tarih ve kültürel turizmi açısından var olan potansiyel değerlendirilmelidir. Bölgenin en eski yerleşim yeri olarak bilinen Pilavtepe Tümülüsü ile ilgili kazı çalışmaları bir an önce yapılarak bölgenin tarihi gün yüzüne çıkarılmalı ve burası açık hava müzesi olarak hizmete açılmalıdır.

Yakakent merkezindeki Cumhuriyet Mahallesi'nde bulunan ve ilçe merkezinin ayakta kalan tek tarihi yapısı olarak koruma altına alınan tarihi ev ile ilgili olarak gerekli restore çalışmaları yapılarak turizme kazandırılması sağlanmalıdır. Yine Karaaba Köyü'nde bulunan tarihi camii ile ilgili de restorasyon çalışmaları yapılmalı ve burası da turizme kazandırılmalıdır. Yine özellikle Kozköy Mahallesi'nde bulunan tarihi evler de restorasyon çalışmaları neticesinde turizme kazandırılmalı ve turistlerin ziyaretine açılmalıdır.

Yakakent ile Japonya'nın Kushimoto İlçesi kardeş şehirdir. Kushimoto'da bir müze bulunmaktadır. 1974 yılında inşa edilen Türk Müzesi'nde Ertuğrul Fırkatayni'nin maketi, gemideki asker ve komutanların fotoğrafları ve heykelleri bulunmaktadır. Bu bağlamda Yakakent ilçesine yapılacak bir müze, Ertuğrul Fırkatayni'nin bir maketi ve komutan ve askerlerin heykelleri turizm açısından oldukça farklı bir faaliyet olacaktır. İlçe turizmine katkı sağlaması amacıyla bunlar projelendirilmeli ve hayata geçirilmelidir. Müze olarak Cumhuriyet Mahallesi'nde bulunan tarihi yapının kullanılması da amaç bakımından uygun bir yer seçimi olacaktır.

Yakakent'in turizm potansiyelinin değerlendirilmesi adına, ilçede turizm ve otelcilik ile ilgili Mesleki ve Teknik Lise açılması, yakın merkez olan Bafra'daki Turizm Fakültesi'ne öğrencilerin yönlendirilmesi ve yeniden ilçelerine dönerek turizm sektörüne hizmet etmeleri teşvik edilmesi, ilçe turizmi ve ekonomisi açısından faydalı olacaktır.

Kaynakça

Akpınar, Erdal, “Doğu Anadolu Bölgesi'nde Alternatif Turizm Merkezi Olmaya Aday Bir İlçe: Kemaliye”. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Afyon, 2004, S. 6/2, s. 207-236.

Aras, Özcan, *Uluçay-Güzelceçay Arası Kıyı Kuşağında Arazi Kullanımı*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Samsun, 2013.

Diñcer, İlksen, “Sürdürülebilir Turizmin Hayata Geçirilmesi İçin Aktive Olması Gereken Dinamikler ve İşlevleri-Model Çalışması, Sürdürülebilir Turizm; Turizm Plânlamasına *Ekolojik Yaklaşım*”.

19.Dünya Şehircilik Günü Kollokyumu, Mimar Sinan Üniversitesi, İstanbul, 1996.

Nişancı, Ahmet, *Orta Karadeniz Bölümünde Mevsimlik Hava Tipleri Bakımından Önemli Devreler*. Coğrafya Araştırmaları Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Coğrafya Bilim ve Uygulama Kolu, 1989, S. 1/1, s. 69-84.

Nişancı, Ahmet, *Sıklık Dağılımları ve Hava Durumuna Bağlılıkları İçinde Türkiye'nin Yağış Şartlarının İncelenmesi*. Erzurum: Atatürk Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi Araştırma Serisi, 1975, No: 62.

Özbey, Rana Funda, "Sustainable Turizmi Development" *In Globalization Progress. Globalization and Sustainable Development, International Scientific Conference, Book: 4, 2002, Varna S. 1-3, pp. s. 135-150.*

Tuncel, Metin; Doğaner, Suna, "Amasya'da Turizm: Coğrafi İmkânlar, Sorunlar ve Öneriler", *Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Coğrafya Bilim ve Uygulama Kolu Coğrafya Araştırmaları Dergisi*, 1989, S. 1, s. 47.

Uzun, Ali, *Gerze-Alaçam Arası Kıyı Bölgesinin Jeomorfolojisi*, Öz Eğitim Yayınları, Konya, 1996.

Yılmaz, Ali, Samsun Şehrinin Turizm Altyapısı ve Turizmi Geliştirme İmkanları, (Bildiri) Samsun Sempozyumu, Samsun, 13-16 Ekim 2011, s. 1-7

Yılmaz, Ali; Şahin, Kemalettin, "Samsun Şehri ve Yakın Çevresinde Turizm ve Turist Algılaması", *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 2009, S. 2/7, s. 345-358.

<http://yakakent.gov.tr>

http://www.kozkoy.net/editordevam_yazi.asp